

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura we Wrocławiu

LWR – 4100-01-01/2013
P/13/185

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura we Wrocławiu
ul. Marszałka J. Piłsudskiego 15/17, 50-044 Wrocław
T +48 71 711 83 00, F +48 71 711 83 50
lwr@nik.gov.pl

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli

P/13/ 183 - Wykonanie budżetu państwa w 2012 r. w części 85/02 województwo dolnośląskie

Jednostka przeprowadzająca kontrolę

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura we Wrocławiu

Kontrolerzy

1. Lech J. Kowalczyk, doradca ekonomiczny, upoważnienie do kontroli – legitymacja służbowa nr 513.

2. Ryszard Puchała, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr 84927 z dnia 09 stycznia 2013 r.

(dowód: akta kontroli str. 1246)

3. Małgorzata Jakubiec-Dzieliński, specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr 84931 z dnia 14 stycznia 2013 r.

(dowód: akta kontroli str. 1)

4. Paweł Potemski, specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr 84954 z dnia 26 lutego 2013 r.

(dowód: akta kontroli str. 460)

Jednostka kontrolowana

Wojewoda Dolnośląski i Dolnośląski Urząd Wojewódzki (DUW) we Wrocławiu.

Kierownik jednostki kontrolowanej

Aleksander Marek SKORUPA - Wojewoda Dolnośląski.

(dowód: akta kontroli str. 1247)

II. Ocena kontrolowanej działalności

Ocena ogólna

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie¹ wykonanie budżetu państwa w 2012 roku w części 85/02-województwo dolnośląskie.

Uzasadnienie oceny ogólnej

Zaplanowane w ustawie budżetowej na rok 2012² dochody w części 85/02 w kwocie 187 000,0 tys. zł zostały zrealizowane w 117,6%. Były one rzetelnie ewidencjonowane oraz terminowo przekazywane na centralny rachunek bieżący budżetu państwa. W DUW podejmowano przewidziane prawem działania w celu odzyskania należności budżetu państwa.

Rzetelnie planowano oraz w sposób celowy i gospodarny zrealizowano wydatki budżetu państwa w wysokości 2 005 891,8 tys. zł.

Ocena została sformułowana na podstawie wyników kontroli 15,4% zrealizowanych w części 85/02 wydatków oraz badania analitycznego ksiąg rachunkowych. Księgi rachunkowe prowadzone były prawidłowo a sprawozdania zostały sporządzone rzetelnie i terminowo. Powyższą ocenę uzasadnia także skuteczność funkcjonowania systemu rachunkowości i mechanizmów kontroli zarządczej dotyczących operacji finansowych i gospodarczych.

Wojewoda Dolnośląski zgodnie z art. 175 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych³ (u.f.p.) prawidłowo i skutecznie sprawował nadzór i kontrolę nad wykonaniem budżetu.

¹ Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna.

² Ustawa budżetowa z dnia 2 marca 2012 r. (Dz. U. z 2012 r., poz. 273).

³ Dz. U. Nr 157, poz. 1240 ze zm.

Najwyższa Izba Kontroli pragnie jednakże zauważyć, iż do stycznia 2013 r., w systemie finansowo księgowym DUW, nie przypisano należności w kwocie 1 690,4 tys. zł, mimo że decyzja Wojewody Dolnośląskiego ustalająca opłatę za wycinkę drzew z lipca 2010 r. stała się ostateczna w styczniu 2012 r. a także nieujęcia jej w sprawozdaniach Rb-N o *stanie należności oraz wybranych aktywów jednostki budżetowej za I, II i III kwartał 2012 r.* Ustalenie to nie miało jednak wpływu na pozytywną ocenę wykonania budżetu.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

I Dochody budżetowe

1.1. Planowanie i realizacja dochodów budżetowych

Opis stanu
faktycznego

Dolnośląski Urząd Wojewódzki opracował dokumenty planistyczne dotyczące dochodów, zgodnie z zasadami określonymi w rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 9 marca 2011 r. w sprawie szczegółowego sposobu, trybu i terminów opracowania materiałów do projektu ustawy budżetowej na rok 2012⁴, tj. w załączniku Nr 70, rozdziale 3 „Planowanie dochodów budżetowych”. Zgłoszone do projektu budżetu dochody część i 85/02 zostały zaplanowane racjonalnie i uwzględniały nowe źródła ich pochodzenia.

W ustawie budżetowej na rok 2012 dochody budżetu państwa w części 85/02 zostały zaplanowane w kwocie 187 000,0 tys. zł. Zrealizowane dochody wyniosły 219 666,2 tys. zł, tj. 117,6% kwoty planowanej. Były one o 6,8% (o 13 966 tys. zł) wyższe od dochodów uzyskanych w 2011 r.

Na wyższą o 17,6%, tj. o 32 866 tys. zł realizację planu dochodów wpłynęły przede wszystkim wyższe dochody działu 700-*Gospodarka mieszkaniowa* (o 17,2%, tj., o 18 003 tys. zł), wynikające głównie z opłat za użytkowanie wieczyste gruntów Skarbu Państwa, zarówno przez osoby fizyczne jak i osoby prawne, przekształcenia prawa użytkowania wieczystego w prawo własności, trwały zarząd, najem i dzierżawę oraz wpływy ze sprzedaży nieruchomości Skarbu Państwa oraz wyższe dochody działu 852-*Pomoc społeczna* (o 77,5%, tj. o 7 547 tys. zł), wynikające głównie ze zwrotów nienależnie pobranych przez osoby fizyczne: świadczeń rodzinnych, świadczeń pielęgnacyjnych, funduszu alimentacyjnego oraz zaliczek alimentacyjnych oraz - wg wyjaśnień dyrektora Wydziału Finansów i Budżetu DUW - *z ostrożnego planowania dochodów budżetowych przez jednostki samorządu terytorialnego.*

Największy udział w dochodach, wynoszący 55,8%, stanowiły dochody uzyskane w dziale 700-*Gospodarka mieszkaniowa*, tj. 122 641 tys. zł w rozdziale 7005-*Gospodarka gruntami i nieruchomościami*, § 2350-*Dochody budżetu państwa związane z realizacją zadań zleczonych j. s. t.* oraz dochody w dziale 750-*Administracja publiczna* w kwocie 58 560,7 tys. zł, tj. 26,6% w rozdziale 75011 - *Urzędy wojewódzkie*, § 0570 - *Grzywny, mandaty i inne kary pieniężne od osób fizycznych* (44 868,7 tys. zł).

Z kolei niższa o 54,7%, tj. o 1 659 tys. zł realizacja dochodów w dziale 600-*Transport i łączność*, w rozdziale 60055-*Inspekcja Transportu Drogowego* była następstwem wejścia w życie nowych przepisów. W związku z nowelizacją ustawy o transporcie drogowym z 11 maja 2012 r.⁵ obowiązek ewidencji wpływów z tytułu kar pieniężnych i grzywien nakładanych przez wojewódzkie inspektoraty transportu drogowego nałożono na Główny Inspektorat Transportu Drogowego (GITD). Decyzje dotyczące kar wystawione przez Wojewódzki Inspektorat Transportu Drogowego (WITD) przed 29 czerwca 2012 r. stanowiły dochody WITD, natomiast od 29 czerwca 2012 r. dochody GITD.

(dowód: akta kontroli str. 1261-1266 i 1267-1269)

⁴ Dz. U. Nr 56, poz. 290.

⁵ tekst jednolity ustawy o transporcie drogowym, z dnia 14 września 2012 r. W art. 56 [Kary pieniężne] wprowadzono ust. 3 w brzmieniu: Kary pieniężne oraz grzywny, o których mowa ust. 1 pkt 1,2,4 przekazywane są na wyodrębniony rachunek bankowy Głównego Inspektoratu Transportu Drogowego (Dz. U. z 2012 r., poz. 1265 ze zm.)

Zrealizowane w 2012 r. dochody budżetowe DUW (dysponenta III stopnia), w łącznej kwocie 15 934,0 tys. zł były wyższe od zaplanowanych⁶ o 5 531,0 tys. zł tj. o 53%. Były one także o 3 434,0 tys. zł tj. o 27% wyższe od dochodów uzyskanych w 2011 r.⁷ Powodem różnic w realizacji planu dochodów było przede wszystkim zakończenie postępowania odwoławczego i uprawomocnienie się decyzji o nałożeniu kary za wycinkę drzew (niezaplanowane 1 690,4 tys. zł).

(dowód: akta kontroli str. 11-12 i 575-597)

Należności długoterminowe, do których zalicza się należności z tytułu mienia likwidowanych, prywatyzowanych lub sprzedawanych przedsiębiorstw innych podległych jednostek, zhipotekowanych należności długoterminowych, księgowane kwartalnie na koncie „226” (strona *Wn*), wyniosły 54 792,7 tys. zł.

Uzyskane dochody były terminowo przekazywane na centralny rachunek bieżący budżetu państwa.

(dowód: akta kontroli str. 1270 i 2120-2121)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki nie stwierdzono nieprawidłowości powodujących uszczerbienia dochodów.

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie rzetelność planowania oraz realizację dochodów budżetowych. Ponad 17% różnica w stosunku do planu wynika z uwarunkowań, których większości, na etapie planowania, nie można było uniknąć.

1.2. Należności pozostałe do zapłaty

Opis stanu
faktycznego

Na koniec 2012 r. wystąpiły należności budżetowe w kwocie 580 863,6 tys. zł, w tym zaległości stanowiły kwotę 580 794 5 tys. zł. W porównaniu do 2011 r. należności ogółem były wyższe o 117 439,7 tys. zł, a zaległości wyższe o 117 180,9 tys. zł. Na kwotę zaległości ogółem rzutowały zaległości 3 działów: 852-*Opieka społeczna* - 453 570,9 tys. zł, co stanowiło 78,1% należności ogółem, 750-*Administracja publiczna* - 65 298,6 tys. zł (11,2%) i 700-*Gospodarka komunalna* - 50 954,5 tys. zł (8,8%).

(dowód: akta kontroli str. 1248-1260)

Na podstawie kontroli 13 dowodów księgowych i odpowiadającym im zapisom księgowym na koncie 221 i 130 na łączną kwotę 1 928,3 tys. zł stwierdzono, że 12 objętych badaniem należności razem w kwocie 237,9 tys. zł (stanowiące 12% wartości badanych dochodów) zostało przypisanych terminowo, w kwotach zgodnych z dokumentami stanowiącymi podstawę tych zapisów. Jedna z należności (jak już wcześniej wspomniano) w kwocie 1 690,4 tys. zł nie została przypisana w 2012 r.

(dowód: akta kontroli str. 793-979, 1146-1158, 1220-1234)

W 2012 r. z ewidencji DUW (dysponenta III stopnia) odpisano przedawnione należności budżetowe w łącznej kwocie 285,5 tys. zł, tj. o 670% wyższej niż w roku poprzednim (37,1 tys. zł). Były to głównie (97,5%) koszty wydalenia cudzoziemców, których termin płatności przypadł do końca 2006 r. Pozostałe przedawnienia (2,5%) dotyczyły roszczeń cywilno-prawnych, dla których upłynął termin ich dochodzenia. Sposób spisania należności przedawnionych z ewidencji księgowej Urzędu był zgodny z art. 35 ust. 4 ustawy o rachunkowości⁸ (dalej: *u.o.r.*).

Odpisano z powodu upływu terminu płatności (wygaśnięcia) należności z tytułu mandatów karnych kredytowanych na kwotę 12 230 tys. zł, wyższą o 1 167 tys. zł niż w roku poprzednim.

(dowód: akta kontroli str. 644-671)

⁶ 10.403 tys. zł.

⁷ 12.500 tys. zł.

⁸ z 29 września 1994 r. (Dz. U. z 2009 r. Nr 152 poz. 1223 ze zm.)

Wartość należności umorzonych w 2012 r. wyniosła natomiast 107,9 tys. zł i wynikała z trzech decyzji Wojewody Dolnośląskiego: umarzających opłaty legalizacyjne ustalone przez Powiatowych Inspektorów Nadzoru Budowlanego (dwa przypadki na ogólną kwotę 100,0 tys. zł) oraz umarzającej odsetki od ustalonej przez PINB kary z tytułu nielegalnego użytkownika domu (o wartości 7,9 tys. zł). Ponadto w 2012 r. część należności budżetowych za rok 2012 w kwocie ogółem 174,0 tys. zł została przez Wojewodę Dolnośląskiego stosownymi decyzjami rozłożona na raty (6 decyzji); dotyczyło to opłat legalizacyjnych, kar z tytułu przystąpienia do użytkowania bez wymaganego pozwolenia oraz z tytułu nielegalnego użytkownika części budynku nałożonych przez Powiatowych Inspektorów Nadzoru Budowlanego. Przeprowadzone przez Urząd postępowania w sprawie umorzeń oraz rozłożenia na raty dotyczyły tylko należności publicznoprawnych i były prowadzone zgodnie z przepisami działu III ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja Podatkowa⁹ oraz Zarządzeniem Nr 237 Wojewody Dolnośląskiego z dnia 10 sierpnia 2010 r. w sprawie udzielania ulg w spłacie należności stanowiących dochody Skarbu Państwa, po zbadaniu sytuacji majątkowej zobowiązanych do zapłaty. Uzasadnieniem podjęcia decyzji o udzieleniu ulgi w spłacie był ważny interes podatnika lub społeczny, termin wydania decyzji nie przekroczył dwóch miesięcy od uzupełnienia wniosku o udzielenie ulgi. Projekt rozstrzygnięcia w każdym przypadku przygotował „Zespół Doradczy” powołany zgodnie z procedurami wewnętrznymi¹⁰. Należności dysponenta III stopnia umorzone oraz rozłożone na raty razem w kwocie 281,9 tys. zł zostały zewidencjonowane w księgach rachunkowych Urzędu zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Finansów w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej¹¹.

(dowód: akta kontroli str. 672-751)

W okresie objętym kontrolą nie wydano decyzji o umorzeniu zaległości z tytułu mandatów karnych kredytowanych (m.k.k.). Wartość udzielonych ulg w spłacie grzywien z tytułu m.k.k. zwiększyła się z 118,7 tys. zł w 2011 r. do 172,8 tys. zł w 2012 r. Wzrosła także liczba zawartych układów ratałnych odpowiednio z 281 do 362.

(dowód: akta kontroli str. 1235-1245)

Ustalone
nieprawidłowości

Nieprzekazanie przez pracowników Wydziału Infrastruktury DUW dokumentacji do Biura Organizacyjno-Administracyjnego DUW do dnia dokonania wpłaty przez zobowiązanego (grudzień 2012 r.), spowodowało nieterminowe ujęcie w księgach rachunkowych należności w kwocie 1 690,4 tys. oraz odsetek od nieterminowej wpłaty za wycinkę drzew w kwocie 223,0 tys. zł, do czego zobowiązywały zasady określone w art. 20 ust. 1 u.o.r. Należność ta nie została, do stycznia 2013 r., przypisana w systemie finansowo księgowym DUW (konto 221), mimo że decyzja Wojewody Dolnośląskiego ustalająca opłatę za wycinkę drzew z lipca 2010 r. stała się ostateczna już w styczniu 2012 r. W rezultacie wniosek pokontrolny NIK z kontroli wykonania budżetu w 2011 r. w przedmiocie *zintensyfikowanie działań na rzecz bezzwłocznego przekazywania decyzji i postanowień wymierzających należności z tytułu dochodów budżetowych do Biura OA w celu terminowego ich ujęcia w księgach rachunkowych i wykazania należności w sprawo-zdaniach budżetowych właściwych okresów* – pozostaje nadal aktualny.

(dowód: akta kontroli str. 793-979, 1146-1158, 1220-1234)

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działania DUW w kontrolowanym zakresie, pomimo wysokiego poziomu zaległości, zważywszy na fakt, że na ich poziom i przyrost nie miały wpływu działania bądź zaniechania ze strony służb DUW.

⁹ z dnia 5 lipca 2010 r. (Dz. U. z 2005 r. Nr 8 poz. 60)

¹⁰ Zarządzeniem Nr 237 Wojewody Dolnośląskiego z dnia 10 sierpnia 2010 r. w sprawie udzielania ulg w spłacie należności stanowiących dochody Skarbu Państwa

¹¹ (Dz. U. Nr 128 poz. 861 z późn. zm.)

II Wydatki budżetowe

2.1. Planowanie wydatków budżetowych

Opis stanu
faktycznego

W ustawie budżetowej na rok 2012 wydatki budżetu państwa w części 85/02 zostały zaplanowane w wysokości 1 631 071 tys. zł. Kwoty wydatków zgłoszone przez dysponenta do projektu budżetu w tej części budżetu państwa wyniosły 1 595 758 tys. zł, tj. 97,8% kwoty ujętej w ustawie budżetowej. Zostały one zaplanowane w układzie klasyfikacji budżetowej z uwzględnieniem założeń przyjętych do planowania budżetu państwa przez Radę Ministrów i Ministra Finansów. Przy planowaniu uwzględniono czynniki mające wpływ na rzetelność wykazanych w projekcie kwot wydatków, w tym podstawy prawne przyznawania dotacji celowych przedmiotowych i podmiotowych, przedkładane przez j.s.t plany wydatków na 2012 r., na realizację zadań z zakresu administracji rządowej i innych zadań zleconych j.s.t. odrębnymi ustawami.

Zaplanowane w ustawie budżetowej wydatki w trakcie roku zostały zwiększone o kwotę 428 598,4 tys. zł. Zmiany planowanej pierwotnie kwoty wydatków wynikały ze zwiększenia z rezerw celowych budżetu państwa o kwotę 428 490,2 z przeznaczeniem głównie na przeciwdziałanie i usuwanie skutków klęsk żywiołowych (poz. 4 – 160 918 tys. zł), dopłaty do paliwa rolniczego (poz. 7 – 45 209 tys. zł), na świadczenia rodzinne (poz. 34- 37 311 tys. zł) oraz realizację Narodowego Programu „Stypendialnego”, w tym wyprawka szkolna (poz. 26 – 29 565 tys. zł) oraz o kwotę 108,2 tys. zł na podstawie rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 21 czerwca 2012 r.¹².

Ponadto na podstawie 155 decyzji Wojewody Dolnośląskiego dokonano zmian w trybie art. 171 ust. 1 ustawy o finansach publicznych¹³ (przeniesień) w grupach wydatków, natomiast na podstawie 3 decyzji Wojewody Dolnośląskiego dokonano zmian w trybie art. 164 ust. 1 ww. ustawy (przeniesienia wydatków z innych podziałek klasyfikacji wydatków). Zarówno zwiększenia lub zmniejszenia wydatków były zgodne z przepisami *u.f.p.* i zapewniały realizację zadań. Podkreślić należy, iż ostatniej zmiany planu wydatków dokonano w ostatnim dniu roku budżetowego, w następstwie decyzji Ministra Finansów z 31 grudnia 2012 r., uwzględniającej wniosek Wojewody Dolnośląskiego o dokonanie zmiany (korekty) decyzji MF z dnia 31 lipca 2011 r., z limitu 5 965,3 tys. zł, na limit w kwocie 5 573,5 tys. zł, z tego z budżetu środków europejskich w kwocie 4 737,3 tys. zł oraz z budżetu państwa w kwocie 836,2 tys. zł.

(dowód: akta kontroli str. 1271-1273)

W ustawie budżetowej na rok 2012 dla DUW (jako dysponenta III stopnia), wydatki zostały zaplanowane w wysokości 60 018,0 tys. zł. Kwoty wydatków zgłoszone przez dysponenta do projektu budżetu w tej części budżetu państwa wyniosły 60 076,0 tys. zł, tj. 100,1% kwoty ujętej w ustawie budżetowej. Zostały one zaplanowane w układzie klasyfikacji budżetowej z uwzględnieniem założeń przyjętych do planowania budżetu państwa przez Radę Ministrów i Ministra Finansów.

Zaplanowane w ustawie budżetowej wydatki w trakcie roku zostały zwiększone per saldo o kwotę 6 064,4 tys. zł (tj. do 66 084,4 tys. zł). Zmiany planowanej pierwotnie kwoty wydatków wynikały ze zwiększenia z rezerw celowych budżetu państwa o kwotę 7 140,8 tys. zł, z przeznaczeniem m.in. na:

- pierwszy sprzęt, wyposażenie pomieszczeń i zakup sprzętu dla służb granicznych w nowym terminalu lotniczym przejścia granicznego (1 941,0 tys. zł) oraz ich utrzymanie w 2012 roku (950 tys. zł);
- utrzymanie i funkcjonowanie systemu powiadamiania ratunkowego (1 492,9 tys. zł);

¹² w sprawie dokonania przeniesień planowanych wydatków budżetowych oraz kwot wynagrodzeń określonych w ustawie budżetowej na rok 2012 (Dz.U. z 2012 r., poz. 718) – w związku z przejęciem z dniem 30 kwietnia 2012 r. zadań realizowanych przez Delegaturę terenową ministra Skarbu Państwa, w tym na sfinansowanie kosztów utrzymania 1,5 etatu.

¹³ ufp – ustawa o finansach publicznych

- uzupełnienie wydatków na ubezpieczenie społeczne w związku z poniesieniem wysokości stawki rentowej o 2 % (587,2 tys. zł).

Z przyznanej z rezerwy celowej kwoty 1 941,0 tys. zł (w rozdziale 60031 Przejścia graniczne) wykorzystano 1 448,7 tys. zł, tj. 74,6%. Głównymi przyczynami niepełnej realizacji były rezygnacja Służby Celnej z części zapotrzebowania w 2012r.¹⁴ oraz uzyskanie oszczędności poprzetargowych w prowadzonych postępowaniach o zamówienie publiczne. W wyniku badania wykorzystania przez DUW (dysponenta III stopnia) środków przeniesionych z rezerw celowych w kwocie 828,8 tys. zł¹⁵ (tj. 11,6 % ogólnej kwoty wydatków poniesionych ze środków przeniesionych z rezerw celowych) ustalono, że zwiększenia te wynikały z potrzeb jednostki i przeznaczone zostały na realizację zadań, w tym między innymi na zakup 2 kompletów czytników do sczytywania kodów paskowych IATA bagaży rejestrowanych w porcie lotniczym oraz aktualizacja oprogramowania, dokumentacji i danych wykorzystywanych przez Wydział „Programu dla Odry 2006”.

(dowód: akta kontroli str. 3046-3076, 3099-3142, 3442-3443)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki dotyczącej planowania wydatków budżetowych nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia planowanie wydatków budżetowych, gdyż zgłoszone przez dysponenta części 85/02 wydatki zostały zaplanowane racjonalnie i oszczędnie, a dokonane w trakcie roku zmiany w planie wydatków wynikały z zabezpieczenia bieżącego finansowania zadań. Uwagi NIK dotyczą jedynie zbyt optymistycznego planowania wydatków budżetowych przez jednostki samorządu terytorialnego.

2.2. Realizacja wydatków budżetowych

Opis stanu
faktycznego

Zrealizowane w części 85/02 wydatki wyniosły 2 005 891,8 tys. zł, tj. 97,4% planu po zmianach. W porównaniu do 2011 r. były one niższe o 25 395,2 tys. zł, tj. o 1,3%.

Niższe od planu wykonanie wydatków budżetowych o 53 777 tys. zł wynikało z objęcia ich blokadą na kwotę 34 595 tys. zł (środki krajowe) i zwrotami wynikającymi z niższego wykonania na kwotę 19 182 tys. zł.

W przypadku stwierdzenia nadmiaru posiadanych środków, Wojewoda Dolnośląski – działając w oparciu o przepisy art. 177 ust. 1 pkt 3 i ust. 3 pkt 2 *u.f.p.* - podejmował decyzje o blokowaniu planowanych wydatków. Blokowanie takie oznaczało okresowy lub obowiązujący do końca roku zakaz dysponowania częścią lub całością planowanych wydatków. W roku 2012 Wojewoda Dolnośląski skorzystał z takich uprawnień i dokonał blokady środków 24 decyzjami (w tym 2 korekty), o czym, stosownie do art. 177 ust. 4 *u.f.p.*, poinformował Ministra Finansów. Najwięcej środków zablokowano decyzją Wojewody Dolnośląskiego z 19 grudnia 2012 r. Blokada dotyczyła środków na łączną kwotę 11 525,9 tys. zł i wiązała się głównie ze świadczeniami społecznymi (rodzinnymi, alimentacyjnymi, zasiłkami stałymi i okresowymi).

(dowód: akta kontroli str. 2137-2138, 2139-2140)

Najwyższe wydatki wystąpiły w dziale 852-*Opieka społeczna*. Stanowiły one 45,7% wydatków ogółem w części i wyniosły 917 296,5 tys. zł, tj. 97,8% planu po zmianach. Dotyczyły one przede wszystkim rozdziału 85212 (§ 2010) – 608 434 tys. zł, rozdziału 85202 (§ 2130) – 70 048 tys. zł oraz rozdziału 85214 (§ 2030) – 57 846 tys. zł.

(dowód: akta kontroli str. 482-509, 1274-1278)

¹⁴ Z zakupu przenośnego skanera-rentgen i skanera rentgen do kontroli bagażu kabinowego)

¹⁵ Czytników IATA dla Straży Granicznej (rozdział 60031 § 6060 w kwocie 665,3 tys. zł) oraz aktualizacja oprogramowania ESRI (rozdział 75011 § 6060 w kwocie 163,0 tys. zł)

W ramach kontroli badaniem szczegółowym objęto realizację wydatków w 7 działach i tak:

010–*Rolnictwo i łowiectwo* (stanowiące 10,2% wydatków części 85/02). Ustalony plan wydatków w kwocie 94 235 tys. zł w ciągu roku uległ zwiększeniu do wysokości 221 006 tys. zł, tj. o 126 771 tys. zł (o 134,5%). Wykonanie było niższe od planu po zmianach o 7,1%, tj. o 15 659 tys. zł.

600–*Transport i łączność* (8,8%). Ustalony plan wydatków w kwocie 56 497 tys. zł w ciągu roku uległ zwiększeniu do wysokości 179 990 tys. zł, tj. o 123 493 tys. zł (o 218,6%). Wykonanie było niższe od planu po zmianach o 2,2%, tj. o 3 956 tys. zł.

700–*Gospodarka mieszkaniowa* (0,4%). Ustalony plan wydatków w kwocie 4 575 tys. zł w ciągu roku uległ zwiększeniu do wysokości 8 786 tys. zł, tj. o 4 211 tys. zł (o 92,0%). Wykonanie było niższe od planu po zmianach o 10,5%, tj. o 919 tys. zł.

710–*Działalność usługowa* (1,1%). Ustalony plan wydatków w kwocie 21 708 tys. zł w ciągu roku uległ zwiększeniu do wysokości 23 032 tys. zł, tj. o 1 324 tys. zł (o 6,1%). Wykonanie było niższe od planu po zmianach o 0,3%, tj. o 79 tys. zł.

750–*Administracja publiczna* (4,2%). Ustalony plan wydatków w kwocie 81 874 tys. zł w ciągu roku uległ zwiększeniu do wysokości 85 369 tys. zł, tj. o 3 495 tys. zł (o 4,3%). Wykonanie było niższe od planu po zmianach o 2,1%, tj. o 1 749 tys. zł.

Wydatki rozdziału 75011 – *Urzędy wojewódzkie* wyniosły 82 155 tys. zł i stanowiły 4,1% wydatków w części 85/02. Najwięcej, bo 26 824 tys. zł (32,7% wydatków rozdziału) wydatkowano w § 4020 – *wynagrodzenia osobowe członków korpusu służby cywilnej*, a następnie 19 372 tys. zł (23,6%) w § 2010 – *dotacje celowe przekazane z budżetu państwa na realizację zadań bieżących z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych gminom (związkom gmin) ustawami* i 6 803 tys. zł (8,2%) w § 2110 – *dotacje celowe przekazane z budżetu państwa na realizację zadań bieżących z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych powiatom ustawami*.

(dowód: akta kontroli str. 1279-1282 i 1283)

851–*Ochrona zdrowia* (15,0%). Ustalony plan wydatków w kwocie 290 446 tys. zł w ciągu roku uległ zwiększeniu do wysokości 301 373 tys. zł, tj. o 10 927 tys. zł (o 3,8%). Wykonanie było niższe od planu po zmianach o 0,1%, tj. o 76 tys. zł.

852–*Opieka społeczna* (45,7%) Ustalony plan wydatków w kwocie 862 945 tys. zł w ciągu roku uległ zwiększeniu do wysokości 937 987 tys. zł, tj. o 75 042 tys. zł (o 8,7%). Wykonanie było niższe od planu po zmianach o 2,2%, tj. o 20 690 tys. zł.

(dowód: akta kontroli str. 1279-1282 i 1283)

Zrealizowane przez DUW (jako dysponenta III stopnia) wydatki wyniosły 63 731,8 tys. zł, tj. 96,4% planu po zmianach. W porównaniu do 2011 r. były one wyższe o 2 698,4 tys. zł, tj. o 4,4%.

Najwyższe wydatki wystąpiły w rozdziale nr 75011 *Urzędy Wojewódzkie* (stanowiące 85,3% wydatków ogółem) i wyniosły 54 383,1 tys. zł, tj. 96,9 % planu po zmianach. Dotyczyły one przede wszystkim *wynagrodzeń osobowych członów korpusu służby cywilnej* (§ 4020) – 26 823,8 tys. zł, *składki na ubezpieczenie społeczne* (§ 4110) – 5 318,8 tys. zł oraz *wynagrodzeń osobowych pracowników* (§ 4010) – 4 147,6 tys. zł. Wydatki majątkowe zrealizowano w wysokości 5 639,6 tys. zł (niższe od wykonania w 2011 r. o 47,7 tys. zł), tj. 91,6% planu po zmianach, z czego w rozdziale 60031 *Przejścia graniczne* – 1 822,7 tys. zł (32,3%), a w rozdziale 75011 *Urzędy Wojewódzkie* – 3 816,9 tys. zł (67,7%).

Badaniem objęto wydatki w wysokości 9 845,4 tys. zł, tj. 15,4% wydatków w części 85/02 DUW (dysponenta III stopnia), w tym wydatków inwestycyjnych w kwocie 5 246,3 tys. zł. W ocenie Najwyższej Izby Kontroli, DUW dokonywał wydatków zgodnie z obowiązującymi przepisami, oszczędnie gospodarując przyznanymi kwotami. Środki publiczne zostały wykorzystane zgodnie z przeznaczeniem, m.in. na roboty budowlane w zakresie zabezpieczenia przeciwpożarowego budynku DUW (wydatek w kwocie 2 499,6 tys. zł), a dla Służby Granicznej dostawa skanerów rentgen do kontroli bagażu (515,2 tys. zł), oraz czytników IATA (665,3 tys. zł). Zakupy były zgodne z zakresem rzeczowym planu wydatków na 2012 r. i

uzasadnione z punktu widzenia realizowanych zadań. Nie wystąpiły przypadki nieterminowych płatności za dostarczone towary i usługi.

W DUW (dysponent III stopnia) dokonano m.in. analizy wydatków z tytułu przesyłek pocztowych, na podstawie której sporządzono i wdrożono Zarządzenie Dyrektora Generalnego¹⁶ w sprawie korespondencji w DUW, co skutkowało osiągniętymi w 2012 r. oszczędnościami w wysokości 152,0 tys. zł. Dodatkowo zakończona z inwestycja dotycząca wymiany i ocieplenia pokrycia dachowego skutkowała oszczędnościami w kwocie ok. 33,0 tys. zł rocznie.

(dowód: akta kontroli str. 3077-3098, 3155-3159, 3206-3436)

Struktura wydatków wg grup ekonomicznych roku 2012 w stosunku do struktury wydatków roku 2011 nie uległa istotnej zmianie. Dotacje i subwencje stanowiły 80,7%, podczas gdy w roku 2011 r. 77,2% (wzrost o 51 454 tys. zł, tj. o 3,3%); świadczenia na rzecz osób fizycznych - 0,15%, tj. na poziomie roku 2011 r. (wzrost o 28 tys. zł, tj. o 0,9%); wydatki bieżące jednostek budżetowych - 11,2%, podczas gdy w roku 2011 r. - 11,1%, (spadek o 367 tys. zł, tj. o 0,2%); wydatki majątkowe - 6,2%, podczas gdy w roku 2011 r. - 10,1% (spadek o 78 497 tys. zł, tj. o 38,6%) oraz współfinansowanie projektów z udziałem środków UE - 1,7%, podczas gdy w roku 2011 r. - 1,6% (wzrost o 1 985 tys. zł, tj. o 6,2%).

(dowód: akta kontroli str. 1284-1287)

Dotacje i subwencje.

Ustawą budżetową na rok 2012 określono wielkość dotacji dla części 85/02 w wysokości 1 372 385 tys. zł, co stanowiło 84,1% ogółu wydatków, które łącznie z dotacjami na wydatki majątkowe i na współfinansowanie projektów z udziałem środków UE wyniosły 1 410 200 tys. zł.

Wg stanów na 1 stycznia i 31 grudnia 2012 r. podział administracyjny województwa dolnośląskiego obejmował 169 gmin (miast i gmin), 29 powiatów, w tym 3 grodzkie oraz województwo samorządowe.

W związku z przyjęciem przez Radę Ministrów w dniu 27 września 2011 r. projektu ustawy budżetowej na rok 2012, a następnie o po jej ogłoszeniu, Wojewoda Dolnośląski - wypełniając dyspozycje art. 148 u.f.p. - poinformował j.s.t. (w terminie ustawowym) o wysokości dotacji celowych przekazanych z budżetu państwa, dotacji na zadania z zakresu administracji rządowej, dotacji na realizację zadań własnych oraz o kwotach dochodów związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych odrębnymi ustawami jednostkom samorządu terytorialnego.

Wydatki na dotacje celowe (ogółem) dla jednostek samorządu terytorialnego (dalej: j.s.t.) zaplanowano w wysokości 1 252 540 tys. zł, z tego dla gmin w wysokości 808 679 tys. zł, dla powiatów 349 562 tys. zł i dla samorządu województwa 94 299 tys. zł. Planem po zmianach dotacje dla j.s.t. zwiększono do wysokości 1 643 685 tys. zł (wzrost o 391 145 tys. zł, tj. o 31,2%), z tego gminy 1 050 333 tys. zł (wzrost o 241 654 tys. zł, tj. o 29,9%), powiaty 433 374 tys. zł (wzrost o 83 812 tys. zł, tj. o 23,9%) i samorząd województwa 159 978 tys. zł (wzrost o 65 679 tys. zł, tj. o 69,6%).

Zrealizowane dotacje dla j.s.t. w wysokości 1 598 143 tys. zł stanowiły 97,2% planu po zmianach i były o 345 603 tys. zł (o 27,6%) wyższe od wydatków ujętych w ustawie budżetowej i o 27 449 tys. zł (o 1,7%) niższe od wykonania roku 2011.

Dotacje dla gmin wykonano w 96,9% planu po zmianach. W stosunku do ustawy budżetowej wykonanie było wyższe o 25,9% (o 209 315 tys. zł), a w stosunku do wykonania roku ubiegłego niższe o 1,9% (o 20 204 tys. zł). Dotacje dla gmin przeznaczane były głównie na finansowanie i dofinansowanie zadań z zakresu pomocy społecznej – 834 854 tys. zł, w tym na wypłaty świadczeń rodzinnych (zasiłek rodzinny, dodatki do tego zasiłku, zasiłek pielęgnacyjny, świadczenie pielęgnacyjne) i świadczenia z funduszu alimentacyjnego oraz na koszty ich obsługi, a także na opłacenie składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego za osoby pobierające świadczenie pielęgnacyjne.

¹⁶ Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu z dnia 14 sierpnia 2012r.

Dotacje dla powiatów wykonano w 98,8% planu po zmianach. W stosunku do ustawy budżetowej wykonanie było wyższe o 22,5% (o 78 790 tys. zł), a w stosunku do wykonania roku ubiegłego niższe o 5,3% (o 23 928 tys. zł). Dotacje dla powiatów przeznaczone były głównie na bezpieczeństwo publiczne i ochronę przeciwpożarową oraz finansowanie i dofinansowanie zadań z zakresu pomocy społecznej.

Dotacje dla województwa samorządowego wykonano w 94,9% planu po zmianach. W stosunku do ustawy budżetowej wykonanie było wyższe o 61,0% (o 57 497 tys. zł), a w stosunku do wykonania roku ubiegłego o 12,3% (o 16 683 tys. zł). Dotacje dla województwa samorządowego przeznaczone były głównie na dopłaty dla przewoźników wykonujących krajowe autobusowe przewozy pasażerskie z tytułu oraz na dofinansowanie zadania własnego polegającego na zakupie i modernizacji kolejowych pojazdów szynowych.

(dowód: akta kontroli str. 1284-1287)

Na zadania z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych ustawami zaplanowano kwotę 1 023 880 tys. zł, co stanowiło 81,7% dotacji dla j.s.t., z tego dla gmin 648 021 tys. zł, dla powiatów 283 562 tys. zł i dla samorządu województwa 92 297 tys. zł. Planem po zmianach dotacje dla j.s.t. zwiększono do wysokości 1 177 563 tys. zł (wzrost o 114 688 tys. zł, tj. o 10,8%), z tego gminy 720 366 tys. zł (wzrost o 72 345 tys. zł, tj. o 11,2%), powiaty 306 604 tys. zł (wzrost o 23 042 tys. zł, tj. o 8,1%) i samorząd województwa 150 593 tys. zł (wzrost o 58 296 tys. zł, tj. o 63,2%).

Zrealizowane dotacje dla j.s.t. na zadania z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych ustawami w wysokości 1 153 083 tys. zł stanowiły 97,9% planu po zmianach i były o 90 208 tys. zł (o 8,5%) wyższe od wydatków ujętych w ustawie budżetowej i o 27 449 tys. zł (o 1,7%) niższe od wykonania roku 2011. Gminy wydatkowały 98,2% środków przyznanых planem po zmianach, powiaty 98,9% a samorząd województwa 94,6%.

W 2012 r. w części 85/02 nie było przypadków dochodzenia przez j.s.t. należnych dotacji na realizację zadań z zakresu administracji rządowej i innych zadań zleconych w postępowaniu sądowym.

(dowód: akta kontroli str. 1284-1287)

Z wykazu zadań z zakresu administracji rządowej i innych zadań zleconych j.s.t. odrębnymi ustawami (załącznik nr 7 do ustawy budżetowej - zbiorczo budżety wojewodów), w budżecie części 85/02 dla gmin zaplanowano wszystkie zadania. Podobnie jak w roku poprzednim dla powiatów nie planowano i nie realizowano w ciągu roku budżetowego zadań z zakresu leśnictwa i dla samorządu województwa nie planowano i nie realizowano zadań z zakresu obrony narodowej, albowiem w świetle wyjaśnień - na podstawie obowiązujących przepisów (marszałek województwa dolnośląskiego) - nie realizuje takich zadań.

(dowód: akta kontroli str. 1288-1291 i 1292-1294 i 2147-2174)

W ramach kontroli sprawdzono realizację wydatków na dotacje, w tym zadania z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych ustawami, i tak:

(1) Postępowania w sprawach przyznania i wypłacania świadczeń rodzinnych prowadzą gminy zgodnie z wnioskami złożonymi przez osoby uprawnione. Prowadzona w Wydziale Polityki Społecznej (WPS) DUW analiza wypłat zasiłków rodzinnych w latach 2011 i 2012 wykazała tendencję spadkową, zarówno w zakresie liczby wypłaconych świadczeń, jak też kwot wydatkowanych na realizację zadania. Jedną z przyczyn takiego stanu mogło być kryterium dochodowe określone na niskim poziomie. W roku 2012 udzielono 1 649 701 zasiłków rodzinnych, tj. o 199 671 mniej niż rok wcześniej (spadek o 10,8%). Największe spadki w porównaniu do roku 2011 odnotowano w gminach: Udanin o 23,7%, Lubin (gmina wiejska) o 23,5% i Krotoszyce o 22,2%; najniższe zaś dotyczyły gmin: Wisznia Mała i Wojcieszów po 4,3% oraz Ścinawa 5,4%. W roku 2011 koszty zasiłków rodzinnych wyniosły 157 628 398 zł, a w roku 2012 – 143 905 877 zł, tj. 91,3% w stosunku do kosztów roku ubiegłego. Wg prowadzonej sprawozdawczości stwierdzono natomiast wzrost średniej kwoty świadczenia o 2,3%, tj. z kwoty 85,23 zł w roku 2011 do 87,23 w roku 2012.

Jednorazowy zasiłek z tytułu urodzenia dziecka wynosił w latach 2011-2012 r. 1000 zł i objęto nim 28 014 osób w 2011 r. i 26 603 osób w 2012 r., tj. o 1 411 zasiłków (osób) mniej.

Wg WPS odnotowany spadek liczby osób korzystających z tej formy pomocy dotyczył 115 gmin, w 49 gminach odnotowano wzrost liczby wypłaconych świadczeń, natomiast w 5 gminach dane roku 2011 i 2012 były identyczne. Zmniejszenie się liczby osób uprawnionych skutkowało zmniejszeniem się kwoty wydatkowanej na ten cel, tj. z 28 012 916 zł w roku 2011 do 26 602 593 zł w roku 2012 (spadek o 1 410 323 zł, tj. o 5%).

(dowód: akta kontroli str. 1295-1310)

(2) Pomoc wypłacana przez gminy województwa dolnośląskiego osobom uprawnionym do alimentów przysługiwała osobom spełniającym kryteria ustawowe oraz dochodowe (w 2012 r. 752 zł). W badanym okresie liczba osób korzystających ze świadczeń w przeliczeniu na 1000 mieszkańców województwa wynosiła 1%. Wg danych WPS największy odsetek osób korzystających z pomocy odnotowano w gminach: Boguszków Gorce – 1,9%, Łądek Zdrój – 1,9% i Mirsk – 1,9%; najniższy zaś występował w gminach: Długoleka – 0,4%, oraz Czernica, Jordanów i Przeworno gdzie wynosił odpowiednio – 0,5% w odniesieniu do liczby mieszkańców. W roku 2011 wg stanu na koniec grudnia ze świadczeń skorzystało 29 256 osób, którym wypłacono środki w kwocie 119 653 821 zł, przy średniej wojewódzkiej wysokości świadczenia 340,82 zł. W roku 2012 wg stanu na koniec grudnia ze świadczeń skorzystało 28 806 osób, którym wypłacono środki w kwocie 125 394 830 zł, przy średniej wojewódzkiej wysokości świadczenia 362,76 zł¹⁷.

(dowód: akta kontroli str.) 1311-1320

(3) Decyzje potwierdzające prawo do świadczenia opieki zdrowotnej świadczeniobiorcom innym niż ubezpieczeni, spełniającym kryterium dochodowe¹⁷ wydawało 16 gmin województwa dolnośląskiego. Decyzjami tymi objęto 1 310 osób, tj. o 36 więcej niż w roku 2011. Na obsługę zadania przekazano środki finansowe w kwocie 105,0 tys. zł, a średnio koszt decyzji wyniósł 70,2 zł. W urzędzie wojewódzkim były gromadzone informacje o liczbie osób uprawnionych do świadczenia, w podziale na gminy, w tym liczby osób, którym przyznano to prawo po raz pierwszy, które otrzymały więcej niż jedną decyzję, okres korzystania.

(dowód: akta kontroli str. 1321-1323)

(4) Podziału środków dla powiatów na prowadzenie, modernizację i informatyzację powiatowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego, w tym ewidencji gruntów i budynków, dokonywano w oparciu o opracowany przez DUW algorytm, w którym za kryteria przyjęto m.in.: powierzchnię powiatu, ludność zamieszkałą na terenie powiatu, ilość działek w powiecie, z przypisanymi im odpowiednimi współczynnikami. Kwota efektywnie przekazanej (wykorzystanej) dotacji (po uwzględnieniu zwrotów) w ramach działu 710 rozdział 71012 (§ 2110) wyniosła 3 174,2 tys. zł, co stanowiło 99,9% planu po zmianach oraz 101,9% planu według ustawy budżetowej, a w ramach działu 710 rozdział 71013 (§ 2110) – 2 264,1 tys. zł, co stanowiło 99,9% planu po zmianach.

Środki dotacji (rozdział 71012 § 2110) przekazano w 17 transzach, w kwotach zgodnych w wnioskowanych przez samorządy powiatowe. Środki dotacji (rozdział 71013 § 2110) przekazano w 9 transzach, w kwotach zgodnych w wnioskowanych przez samorządy powiatowe oraz w 3 transzach zgodnie z wnioskami samorządu województwa dolnośląskiego. Od daty wpływu wniosku do DUW do czasu wydania dyspozycji przekazania środków upływał średnio 1 dzień, przelew środków następował średnio 1-2 dni od czasu wydania dyspozycji przekazania dotacji.

(dowód: akta kontroli str. 1324-1383)

(5) Wydatki budżetu państwa, łącznie z wydatkami budżetu środków europejskich, na remonty, utrzymanie oraz budowę urządzeń melioracji wodnych podstawowych zaplanowane na 63 408,2 tys. zł, w trakcie roku budżetowego zwiększono do 79 480 tys. zł, tj. o 25,4%. Wykonanie wydatków w przedmiotowym zakresie zamknęło się kwotą 61 884,1 tys. zł, tj. 77,9% planu po zmianach, w tym ze środków budżetu państwa wydatkowano (na podstawie 82 dyspozycji przekazania środków budżetowych) 43 610 tys. zł (86,2 % planu po zmianach i 126,4% w stosunku do ustawy budżetowej), z tego w § 6510 i w § 6510 kwotę 15 758,5

¹⁷zgodnie z art. 7 ust. 4 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej ze środków publicznych Dz. U. z 2008 r. Nr 164, poz. 1027 ze zm.

tys. zł i w § 2210 kwotę 27 851,9 tys. zł. W porównaniu do roku 2011 na omawiany cel wydatkowano o 3 745,8 tys. zł, tj. 7,9% mniej.

Programowanie, planowanie, nadzorowanie i wykonanie urządzeń melioracji wodnych podstawowych oraz utrzymywanie urządzeń melioracji podstawowych należy, zgodnie z obowiązującymi przepisami, do zadań marszałka województwa, natomiast plan utrzymania wód i urządzeń wodnych tworzony jest przez Dolnośląski Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych we Wrocławiu w oparciu o wykaz potrzeb, który sporządzany jest na podstawie wniosków zwartych w protokołach przeglądów okresowych wód i urządzeń melioracji wodnych podstawowych. Stąd wpływ Wojewody na stopień realizacji zadania – wg Dyrektora Wydziału Nieruchomości i Rolnictwa DUW – jest ograniczony.

DUW dysponował danymi dot. występujących na terenie Dolnego Śląska powodzi, podtopień, susz, deszczów nawaalnych, gradobić itd. dane gromadzono w podziale terytorialnym w szczególności, co do gminy. W 2012 r. odnotowano powodzie w 4 gminach (obszar dotknięty powodzią 371,72 ha) oraz w 2 gminach deszcze nawaalne na obszarze 18,35 ha. W zakresie stanu zagrożenia suszą DUW korzystał z danych systemu monitoringu skutków suszy rolniczej prowadzonego przez Instytut Uprawy Nawożenia i Gleboznawstwa – Państwowy Instytut Badawczy w Puławach. Według wyjaśnień Dyrektora Wydziału Nieruchomości i Rolnictwa DUW - system ten opracowany w układzie województw, powiatów i gmin - jest adekwatny do bieżących potrzeb.

(dowód: akta kontroli str. 1384-2067)

(6) Stosownie do art. 8a, ust 1a ustawy z dnia 20 czerwca 1992 r. o uprawnieniach do ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu¹⁸, w 2012 r. 151 przewoźnikom wykonującym krajowe przewozy pasażerskie udzielono dotacji przedmiotowych na wyrównanie utraconych przychodów w łącznej kwocie 49 645 tys. zł, na podstawie wniosków rozliczanych w okresach miesięcznych składanych przez przewoźników do Urzędu Marszałkowskiego Województwa Dolnośląskiego, z którymi to UMWD zawierał stosowne umowy, a następnie przekazanych do DUW w formie zestawień zbiorczych. Środki dotacji przekazano w 18 transzach, w kwotach zgodnych z wnioskowanymi przez samorząd województwa. W świetle posiadanych przez DUW danych w 2012 r. sprzedano 1 589 754 szt. biletów ulgowych o wartości 49 645 tys. zł.

(dowód: akta kontroli str.) 2068-2105

W roku budżetowym 2012 zadania finansowane dotacjami celowymi na zadania realizowane przez j.s.t na podstawie porozumień z Wojewodą Dolnośląskim dotyczyły kwoty 960,6 tys. zł (wg porozumień), z której j.s.t. wykorzystaly 954,1 tys. zł, tj. 99,7%. Ogółem zawarto 62 porozumienia, z 57 j.s.t., w tym najwięcej – powierzających 55 gminom bieżące utrzymanie cmentarzy, kwater i zespołów mogił wojennych oraz doraźne ich naprawy i remonty. Wszystkie gminy złożyły rozliczenia wydatków, dokumentując ich wydatkowanie w terminie.

(dowód: akta kontroli str. 2106)

Przekazywanie kwot dotacji na dofinansowywanie zadań własnych, bieżących i inwestycyjnych następowało przy zachowaniu reguły określonej w art. 128 ust. 2 u.f.p., zgodnie z którą kwota dotacji nie mogła stanowić więcej niż 80% kosztów realizacji zadania.

Realizując wniosek pokontrolny NIK z kontroli wykonania budżetu państwa w 2011 r. w przedmiocie *wprowadzenia skuteczniejszych mechanizmów monitorowania wykorzystania dotacji celowych dla j.s.t., celem ograniczenia zawyżania tych kwot w przedkładanych harmonogramach ich przekazywania*, Wojewoda Dolnośląski zarządzeniem nr 148 z dnia 30 marca 2012 r. w sprawie ustalenia procedur realizacji budżetu Wojewody Dolnośląskiego określił m.in. procedurę przekazywania środków na realizację zadań finansowanych w ramach dotacji, w której zobowiązano kierowników właściwych merytorycznie jednostek i komórek organizacyjnych Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego do wnikliwej weryfikacji i analizy składanych dyspozycji.

¹⁸ Dz.U. 2012, poz 1138

Wojewoda Dolnośląski prawidłowo rozdysonował dotacje celowe przekazywane na sfinansowanie lub dofinansowanie zadań zleconym do realizacji fundacjom (§ 2810), na sfinansowanie lub dofinansowanie zadań zleconym do realizacji stowarzyszeniom (§ 2820) oraz na sfinansowanie lub dofinansowanie zadań zleconym do realizacji pozostałym jednostkom niezaliczanym do sektora finansów publicznych (§ 2830). Dla jednostek tych wydatkowano z budżetu części 85/02 odpowiednio: 446 tys. zł, 1 158 tys. zł i 32 tys. zł.

Dotacje celowe dla pozostałych jednostek sektora finansów publicznych zaplanowane w ustawie budżetowej w kwocie 156 836 tys. zł, w roku budżetowym zwiększono do wysokości 158 087 tys. zł. Wykonanie wyniosło 157 967 tys. zł, co stanowiło 99,9% planu po zmianach i 100,7 % w stosunku do ustawy budżetowej. Największym beneficjentem dotacji celowych był Dolnośląski Oddział Wojewódzki Narodowego Funduszu Zdrowia, który w roku 2012 wydatkował na ratownictwo medyczne 139 826 tys. zł, co stanowiło 100,0% wydatków zaplanowanych w ustawie budżetowej. Kwotę 11 004 tys. zł dotacji (100%) wydatkował Dolnośląski Ośrodek Doradztwa Rolniczego, a 4 961 tys. zł jednostki samorządu terytorialnego (gminy uzdrowiskowe).

(dowód: akta kontroli str. 2107-2108)

Na dotacje podmiotowe zaplanowano kwotę 644 tys. zł, którą w trakcie roku zwiększono do 2 072 tys. zł. Zrealizowane wydatki wyniosły 2 069 tys. zł, tj. 99,9% planu po zmianach. W porównaniu do 2011 r. kwota dotacji była wyższa o 924 tys. zł, tj. o 80,7%.

Dotacja została podzielona między spółki wodne i ich związki, które złożyły wniosek o przyznanie dotacji zgodnie z „Warunkami, trybem udzielania i rozliczania dotacji podmiotowej z budżetu Wojewody Dolnośląskiego dla spółek wodnych w 2012 roku” oraz dla spółek wodnych działających na terenach, na których w latach ubiegłych wystąpiły straty w infrastrukturze, rolnictwie, powstałe w wyniku wezbrań, roztopów, powodzi, deszczy nawalnych na podstawie zawartych umów pomiędzy Wojewodą Dolnośląskim a spółką wodną.

Wystąpienie do Ministra Finansów o wyrażenie zgody na zmniejszenie planu wydatków majątkowych na inwestycje budowlane i przeznaczenia środków na wydatki bieżące spółek wodnych na kwotę 128 tys. zł, zostało poprzedzone decyzją Wojewody Dolnośląskiego z dnia 15 maja 2012 r.

Minister Finansów nie wyraził przedmiotowej zgody, w konsekwencji decyzja Wojewody Dolnośląskiego została cofnięta.

Zadanie zostało sfinansowane ze środków, które wynikały ze zwiększeń w następstwie rozwiązania rezerw celowych.

(dowód: akta kontroli str. 2109-2119)

Stwierdzono, że przekazanie dotacji następowało na podstawie umów sporządzonych zgodnie z wymogami określonymi w art. 150 i 151 ust. 1 u.f.p., a rozliczenie zgodnie z warunkami i w terminach określonych w umowach oraz w art. 152 ust. 2 i 3 u.f.p. W umowach tych zostały zabezpieczone interesy Skarbu Państwa.

Stosownie do art. 150 i 151 u.f.p. zwrot niewykorzystanej części dotacji następuje w terminie nie dłuższym niż 15 dni od dnia określonego w umowie wykonywania zadania. Zgodnie z art. 168 ust. 1 u.f.p. zwrot powinien nastąpić do 31 stycznia następnego roku. W okresie przejściowym beneficjenci dokonali zwrotu 6 810, 9 tys. zł.

(dowód: akta kontroli str. 2122-2133)

Świadczenia na rzecz osób fizycznych

Prawidłowo realizowano wydatki na świadczenia na rzecz osób fizycznych. Na świadczenia te obejmujące wydatki budżetu państwa kierowane, na podstawie odrębnych przepisów bezpośrednio lub pośrednio do osób fizycznych, a niebędące wynagrodzeniem za świadczoną pracę (w postaci emerytur, rent, zasiłków dla bezrobotnych, jak również świadczenia wypłacane pośrednio w postaci dopłat do leków itp.) zaplanowano 1.936 tys. zł, co stanowiło 0,12% ogółu wydatków części 85/02 i 65,6% wykonania roku 2011. Planem po zmianach wydatki z tytułu świadczenia na rzecz osób fizycznych zwiększono o 1.049 tys. zł, tj. o 54,2% do wysokości 2 958 tys. zł. Wykonanie wyniosło 99,7% (2 977 tys. zł).

(dowód: akta kontroli str. 482-509 i 1274-1278 i 1284-1287)

Wydatki bieżące jednostek budżetowych.

Zrealizowane wydatki bieżące jednostek budżetowych wyniosły 224 448 tys. zł, tj. 97,0% planu po zmianach i były niższe od wykonania w 2011 r. o 367 tys. zł, tj. 0,2%. Dominującą pozycję w tej grupie wydatków stanowiły wynagrodzenia (63,3%), pochodne od wynagrodzeń (11,1%) oraz zakupy towarów i usług (18,5%). Wydatki na wynagrodzenia¹⁹ wyniosły 142 084 tys. zł i w porównaniu do wydatków w 2011 r. wzrosły o 775 tys. zł. Wzrost wydatków na wynagrodzenia w odniesieniu do roku poprzedniego wynikał m.in. z rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 21 czerwca 2012 r. w sprawie dokonania przeniesień planowanych wydatków budżetowych oraz kwot wynagrodzeń określonych w ustawie budżetowej na rok 2012.

(dowód: akta kontroli str. 482-509 i 1274-1278 i 1284-1287)

W ramach kontroli sprawdzono stan zatrudnienia i realizację wydatków na wynagrodzenia oraz wydatki na sfinansowanie wypłat wynikających z zawartych umów zleceń i umów o dzieło.

Przeciętne zatrudnienie²⁰ w 2012 r. w części 85/02 wyniosło 3 374 osoby i było niższe w porównaniu do przeciętnego zatrudnienia w 2011 r. o 30 osób tj. o 0,9%. Największa różnica wystąpiła w grupie pracowników nieobjętych mnożnikowym systemem wynagrodzeń (status 01) w dziale 851 – *Ochrona zdrowia* – rozdziale 85132 – *Wojewódzka Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna*. Powodem zmniejszenia liczby pracowników o 23 osoby stanowiące 1,6% liczby osób zatrudnionych w tej grupie było ograniczenie zatrudnienia (nieuzupełnianie wakatów) w kontrolowanym okresie.

(dowód: akta kontroli str. 36-40, 66-68, 462-464, 479)

Przeciętne wynagrodzenie w 2012 r. wynosiło 3 586,0 zł i w porównaniu z przeciętnym wynagrodzeniem w 2011 r. było wyższe o 53,0 zł, tj. 1,5%. Wg podziału na statusy zatrudnienia²¹ największy wzrost odnotowano w grupie żołnierzy i funkcjonariuszy (status 10) gdzie przeciętne wynagrodzenie wzrosło o 3% (z 5 752,0 zł do 5 943,0 zł). Środki przeznaczone na ten wydatek pochodziły z rezerwy celowej przeznaczonej na sfinansowanie wydatków związanych z uposażeniem funkcjonariuszy Państwowej Straży Pożarnej od 1 października 2012 r.²²

W dziale 750 – *Administracja publiczna* – przeciętne wynagrodzenie wyniosło 4 128,0 zł i wzrosło w stosunku do poprzedniego roku o 0,5%. Znaczący wzrost przeciętnego wynagrodzenia odnotowano w dziale 600 – *Transport i łączność* – rozdziale 60055 – *Inspekcja Transportowa* oraz dziale 921 – *Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego* – rozdziale 92121 – *Wojewódzkie Urzędy Ochrony Zabytków* - w grupie pracowników nieobjętych mnożnikowym systemem wynagrodzeń (status 01). Przeciętne wynagrodzenie wyżej wymienionych pracowników wzrosło odpowiednio o 873, - zł oraz o 965,0 zł, tj. o 24%. Powodem zwiększenia przeciętnego wynagrodzenia w jednostkach, których dotyczy wyżej wymieniona klasyfikacja budżetowa była wypłata nagrody jubileuszowej, odprawy emerytalnej oraz oszczędności wynikające ze zmniejszenia liczby etatów. Odnotowane zwiększenia przeciętnego wynagrodzenia brutto w pozostałych działach klasyfikacji budżetowej wynosiły od 1 do 12% i spowodowane były m.in. wzrostem dodatków stażowych, motywacyjnych, nagród jubileuszowych.

(dowód akta kontroli str. 36-60, 66-68, 462-463, 470-480, 598-599)

¹⁹ Wg danych wykazanych w rocznych sprawozdaniach budżetowych Rb-28 z wykonania planu wydatków

²⁰ w przeliczeniu na pełne etaty.

²¹ Wg Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 3 lutego 2010 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. Nr 20 poz. 103)

²² Zgodnie z Decyzją Ministra Finansów w sprawie zmian w budżecie państwa na rok 2012 z dnia 12 listopada 2012 r. znak MF/FS07/005184

W 2012 r. w Dolnośląskim Urzędzie Wojewódzkim²³ wydatkowano 1 282,0 tys. zł²⁴ na wypłaty wynikające z zawartych 216 umów zleceń i 5 umów o dzieło z osobami fizycznymi będącymi pracownikami jednostki (41 umów z 24 osobami na kwotę 214,6 tys. zł) i osobami spoza kontrolowanej jednostki (180 umów z 169 osobami na kwotę 1 067,4 tys. zł). Wszystkie umowy zlecenia i umowy o dzieło realizowane w 2012 r. sfinansowano środkami pochodzącymi z budżetu państwa oraz rezerw celowych²⁵, dotyczyły one: udziału w posiedzeniach składu orzekającego Wojewódzkiego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności, udziału w pracach Komisji w zakresie sprawdzania kwalifikacji kandydatów na instruktorów nauki jazdy a także konsultantów Wojewódzkiej Komisji ds. Orzekania o Zdarzeniach Medycznych oraz zapewnienia należytego stanu technicznego, czystości i porządku w obiektach Urzędu. Kontrola wykazała, że umowy zawarte z pracownikami Urzędu nie dotyczyły zadań realizowanych w ramach zawartych z nimi umów o pracę.

(dowód: akta kontroli str. 69-256)

Szczegółowym badaniem objęto 20 umów o największej wartości, na które wydatkowano ogółem 506,0 tys. zł. W wyniku kontroli stwierdzono, że zlecone prace zostały wykonane i sfinansowane zgodnie z umowami, prawidłowo odebrane a wydatków dokonano w ramach limitu określonego w planie finansowym. Kontrola wykazała, że na 232 płatności wynikających z dwudziestu badanych umów jedno opóźnienie (6 dni) w zapłacie za zlecone czynności (2 466,0 zł), które spowodowane było nagłą nieobecnością pracownika Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności odpowiedzialnego za przekazanie rachunku do Biura Organizacyjno-Administracyjnego DUW.

(dowód: akta kontroli str. 69-256)

Wydatki majątkowe

Ustawą budżetowa na 2012 r. wydatki majątkowe części 85/02 zaplanowano w wysokości 26 642 tys. zł, a łącznie z wydatkami majątkowymi na współfinansowanie projektów z udziałem środków Unii Europejskiej, w wysokości 38 334 tys. zł, co stanowiło 2,4% wydatków ogółem.

W ciągu roku budżetowego plan wydatków majątkowych zwiększono (łącznie) do wysokości 160 843 tys. zł (wzrost o 122 509 tys. zł, tj. o 319,6%), z tego wydatki majątkowe dla j.s.t. - 144 634 tys. zł, wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych - 16 185 tys. zł i pozostałe wydatki inwestycyjne - 24 tys. zł.

Wydatki majątkowe zrealizowano w wysokości 147 995 tys. zł, tj. 92,0% planu po zmianach i były niższe od wykonania w 2011 r. o 55 568 tys. zł, tj. o 37,5%. Wydatki majątkowe dla j.s.t. zrealizowano w wysokości 132 382 tys. zł, wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych - 15 590 tys. zł i pozostałe wydatki inwestycyjne - 23 tys. zł.

Największe wydatki, bo sięgające 44,9% wydatków majątkowych ogółem wydatkowano w dziale 600-*Transport i łączność* (66 390 tys. zł), 32,6% w dziale 010-*Rolnictwo i łowiectwo* (48 2670 tys. zł oraz 9,0% w dziale 754 - *Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa* (13 359 tys. zł). Na wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych wydatkowano 15 590 tys. zł (tj. 96,3% planu po zmianach), na wydatki majątkowe j.s.t. - 132 382 tys. zł (91,5% planu po zmianach), a na pozostałe wydatki 23,0 tys. zł (95,8% planu po zmianach). Na zakupy inwestycyjne jednostek budżetowych wydatkowano 7 671 tys. zł, tj. 93,5% (planu

²³ Rozdziały: 75011 Urzędy wojewódzkie, 75045 Kwalifikacja wojskowa, 75046 Komisje egzaminacyjne, 75414 Obrona cywilna, 85195 Pozostała działalność, 85321 Zespoły do spraw orzekania o niepełnosprawności,

²⁴ w §§: 4170- Wynagrodzenia bezosobowe, 6050 - Wydatki inwestycyjne, 4300 - Zakup usług pozostałych

²⁵ przeznaczonych na: sfinansowanie wydatków ponoszonych na działalność Wojewódzkiej Komisji do Spraw Orzekania o Zdarzeniach Medycznych, dofinansowanie działalności zespołów do spraw orzekania o niepełnosprawności oraz finansowanie skutków zmian systemowych wynikających z art. 94 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. przepisy wprowadzające ustawę o finansach publicznych z tytułu przejętych zadań, które w 2010 r. były finansowane ze środków gromadzonych na rachunku dochodów własnych

po zmianach) i 415,8% w stosunku do ustawy budżetowej), a na inwestycje budowlane p.j.b. - 5 657. tys. zł, tj. odpowiednio 99,1% i 82,6%

Zakupy były zgodne z zakresem rzeczowym planu wydatków na 2012 r. i uzasadnione z punktu widzenia realizowanych zadań. Wydatki inwestycyjne w 2012 r. wykorzystano między innymi na Modernizację Wrocławskiego Węzła Wodnego – Przebudowa systemu ochrony przeciwpowodziowej miasta Wrocławia (etap I) przez w Dolnośląski Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych we Wrocławiu w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2007-2013 – kwota 17 390,8 tys. zł oraz wsparcie techniczne ratownictwa ekologicznego i chemicznego" (projekt realizowany przez KW PSP we Wrocławiu w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2007-2013 – kwota 1 311,6 tys. zł).

(dowód: akta kontroli str. 2134-2136 i 482-509 i 1274-1278 i 1284-1287)

Łącznie niewykorzystane środki na wydatki majątkowe wyniosły 12 847,3 tys. zł, co stanowiło 8,0% środków zaplanowanych (po zmianach). Wobec stwierdzenia nadmiaru posiadanych środków, na wydatki majątkowe, Wojewoda Dolnośląski – działając w oparciu o przepisy art. 177 ust. 1 pkt 3 i ust. 3 pkt 2 u.f.p. - podejmował decyzje o ich blokowaniu. Łącznie decyzjami Wojewody Dolnośląskiego blokadą objęto wydatki majątkowe na kwotę 9 546,5 tys. zł, co stanowiło 27,3% kwoty blokad ogółem. Pozostałe zostały zwrócone na rachunek budżetu państwa.

(dowód: akta kontroli str. 2134-2136)

W rozdziałach (--)-078 – *usuwanie skutków klęsk żywiołowych* zaplanowano, w następstwie rozwiązania rezerw celowych w ciągu roku budżetowego, środki na kwotę 165 965 tys. zł, których wykonanie wyniosło 160 234 tys. zł, tj. 96,5%. Ostatnia transza środków w kwocie 3 094,8 tys. zł została uruchomiona decyzją Ministra Finansów z dnia 28 grudnia 2012 r., w sprawie zmian w budżecie państwa (w następstwie rozwiązania rezerwy celowej z poz. 4, na wniosek Ministra Administracji i Cyfryzacji (MAiC) z dnia 19 grudnia 2012 r. i pisma Wojewody Dolnośląskiego z dnia 19 grudnia 2012 r.), z terminem realizacji do końca roku. Przedmiotowe decyzje MF w sprawie rozwiązania rezerwy celowej na usuwanie skutków klęsk żywiołowych poprzedzane były wcześniejszymi *Promesami* Ministra Spraw Wewnętrznych (później również MAiC), np. dla Powiatu Lwóweckiego z 17 lutego 2012 r. i późniejszymi umowami Wojewody, np. z Powiatem Lwóweckim z dnia 9 lipca 2012 r.).

(dowód: akta kontroli str. 2141-2146)

Z przyznanej z poz. 4 rezerw celowych na wydatki majątkowe kwoty 72 664 tys. zł zrealizowano 69 282 tys. zł, tj. 95,3%, a kwotę 1 023 tys. zł objęto blokadą Wojewody Dolnośląskiego. Główną przyczyną niepełnej realizacji wydatków majątkowych było niewykorzystanie środków z rozwiązanej rezerwy celowej na przeciwdziałanie i usuwanie skutków klęsk żywiołowych (poz. 4) w łącznej kwocie 3 382 tys. zł, w tym w dziale 600-*Transport i łączność*, rozdziale 60078, § 6330 w kwocie 2 666 tys. zł i dziale 900, rozdziale 90078, § 6330 w kwocie 649 tys. zł.

(dowód: akta kontroli str. 2134-2136)

DUW w 2012 r., po przeprowadzeniu stosownych postępowań, o których mowa w ustawie Pzp, udzielił ogółem 32 zamówienia o wartości 11 506,8 tys. zł, z tego 3 zamówienia o wartości przekraczającej kwoty określone w przepisach wydanych na podstawie art. 11 ust 8 ustawy Pzp.

W ramach kontroli sprawdzono 5 postępowań o zamówienie publiczne o wartości 3 575,4 tys. zł brutto. W badanej próbie uwzględniono jedno zamówienie realizowane z udziałem budżetu środków europejskich, udzielone w trybie zapytania o cenę, którego wartość wynosiła 338,0 tys. zł, przy czym środki europejskie stanowiły 18,81% oszacowanej wartości brutto tego zamówienia (65,8 tys. zł), i tak:

1. „Zawarcie umowy ramowej na wykonanie operatów szacunkowych” (432,3 tys. zł).
2. „Dostawa samochodu terenowego wraz ze specjalistycznym sprzętem na potrzeby Państwowej Straży Łowieckiej we Wrocławiu” (158,9 tys. zł).

3. „Dostawa instalacja i uruchomienie 2 kompletów czytników (360 stopni) do skanowania kodów paskowych IATA bagażu rejestrowanego w Porcie Lotniczym Wrocław Strachowice” (665,4 tys. zł).
4. „Usługa wznowienia licencji komercyjnych dla Systemu Informacji Przestrzennej Dzielca Odry SIPDO” (163,0 tys. zł).
5. „Dostawa materiałów eksploatacyjnych do drukarek, kserokopiarek i faksów na potrzeby Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu” (258,0 tys. zł).

Zamówienie pn. „Dostawa materiałów eksploatacyjnych do drukarek, kserokopiarek i faksów na potrzeby Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu” – zamówienie udzielone w trybie zapytania o cenę finansowane przy udziale środków Unii Europejskiej – udział środków UE w wartości zamówienia 18,81% (w wartości szacunkowej) kwota brutto 65 8 tys. zł - w ramach Programu Operacyjnego Współpracy Transgranicznej Republika Czeska – Rzeczpospolita Polska, Program operacyjny Współpracy Transgranicznej Polska – Saksonia 2007 – 2013 Pomoc Techniczna.

Zamówień (poz. 1-4) udzielono po prawidłowo przeprowadzonych postępowaniach, w trybie przetargu nieograniczonego, w wyniku, których zawarto stosowne umowy (w tym dla poz. 1 umowę ramową). Dostawy zrealizowano terminowo oraz zgodnie z zapisami umowy dot. przedmiotu zamówienia, co potwierdzono protokołami odbioru.

Faktury weryfikowano tak pod względem merytorycznym, formalnym jak i rachunkowym. Płatności zgodnie z umowami i fakturami dokonano terminowo, a faktury spełniały wymogi stawiane dowodom księgowym, zgodnie z art. 21 u.o.r.

Na podstawie przeprowadzonego badania dokumentacji dot. ww. zamówień stwierdzono, że środki publiczne zostały wydatkowane racjonalnie z zachowaniem zasady uczciwej konkurencji zachodzącej pomiędzy podmiotami ubiegającymi się o zamówienie publiczne.

W szczególności na podstawie badanej próby, stwierdzono, że DUW posiadał niezbędne do realizacji zamówień środki, w sposób prawidłowy: ustalono wartość zamówień, dokonano wyboru najkorzystniejszej oferty. Badane postępowania zostały prawidłowo udokumentowane zaś sama realizacja zamówień nie budziła zastrzeżeń.

(dowód: akta kontroli str. 2175-2629)

Zobowiązania w części 85/02 budżetu państwa na koniec 2012 r. wyniosły 27 945 tys. zł i były niższe niż kwota zobowiązań na koniec 2011 r. Główną pozycję zobowiązań – 15 718 tys. zł stanowiły zobowiązania po zlikwidowanym Państwowym Zakładzie Budżetowym „Stawy Milickie”. Zobowiązania wymagalne na koniec 2012 r. nie wystąpiły.

(dowód akta kontroli str. 482-509)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki dotyczącej wydatkowania środków nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie wydatkowanie środków budżetowych. W ocenie NIK wydatki budżetu państwa, zarówno bieżące jak i majątkowe, zrealizowano w sposób celowy i gospodarny.

3. Wydatki budżetu środków europejskich

Zgodnie z Regulaminem Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu²⁶, Wojewoda Dolnośląski pełnił funkcję:

- Instytucji Pośredniczącej w procesie wdrażania Programów Inicjatywy Wspólnotowej INTERREG III A Wolny Kraj Związkowy Saksonia-Rzeczpospolita Polska (Wo-

²⁶ Załącznik do Zarządzenia Nr 1 Wojewody Dolnośląskiego z dnia 3 stycznia 2011 r. (tekst ujednolicony – stan na dzień 22 marca 2013 r.)

województwo Dolnośląskie) oraz INTERREG III A Czechy-Polska w województwie dolnośląskim,

- Kontrolera, o którym mowa w art. 16 Rozporządzenia WE nr 1080/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 5 lipca 2006 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i uchylającego rozporządzenie (WE) nr 1783/1999 w ramach Programu Operacyjnego Współpracy Trans-granicznej Polska-Saksonia 2007-2013 oraz Programu Operacyjnego Współpracy Trans-granicznej Republika Czeska-Rzeczpospolita Polska 2007-2013 Europejskiej Współpracy Terytorialnej w województwie dolnośląskim,
- Instytucji Pośredniczącej w zarządzaniu Zintegrowanym Programem Operacyjnym Rozwoju Regionalnego 2004-2006 w województwie dolnośląskim.

3.1. Planowanie wydatków budżetu środków europejskich

Opis stanu faktycznego

Projekt budżetu w zakresie wydatków środków europejskich został opracowany zgodnie z zasadami określonymi w rozporządzeniu w sprawie szczegółowego sposobu, trybu i terminów opracowania materiałów do projektu ustawy budżetowej na rok 2012. Dla części 85/02 w ustawie budżetowej ujęto kwotę 48 211,0 tys. zł, w tym z przeznaczeniem na:

1. 40 985, tys. zł na Program Rozwoju Obszarów Wiejskich 2007-2013, działanie „Poprawianie i rozwijanie infrastruktury związanej z rozwojem i dostosowaniem rolnictwa i leśnictwa przez:

- a) gospodarowanie rolniczymi zasobami wodnymi – kwota 28 905,0 tys. zł
- b) scalanie gruntów – kwota 12 080,0 tys. zł

2. 7 226,0 tys. zł na Regionalny Program Operacyjny dla Województwa Dolnośląskiego na lata 2007-2013.

W trakcie roku budżetowego 4 decyzjami Ministra Finansów (z dnia 13 marca na kwotę 20,5 tys. zł; z 18 maja na kwotę 728,2 tys. zł; z 30 października na kwotę 17 390,8 tys. zł i 13 grudnia 2012 r. na kwotę 4 737,3 tys. zł, w następstwie rozwiązania rezerw celowych, dokonano zmian (zwiększeń) w budżecie części 85/02. M.in. decyzją z 13 grudnia z przeznaczeniem na zakup 10 ciężkich samochodów gaśniczych dla projektu „Bezpieczny Dolny Śląsk – budowa mobilnego systemu monitoringu i usuwania zagrożeń środowiska” realizowanego przez Komendę Wojewódzką Państwowej Straży Pożarnej we Wrocławiu w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa Dolnośląskiego na lata 2007-2013.

Plan po zmianach zakresie wydatków środków europejskich części 85/02 na koniec 2012 r. wyniósł 71 087,8 tys. zł.

(dowód: akta kontroli str. 2630-2765)

Ustalone nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki dotyczącej planowania wydatków budżetu środków europejskich nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia planowanie wydatków budżetowych środków europejskich.

3.2. Realizacja wydatków budżetu środków europejskich

Opis stanu faktycznego

Wydatki budżetu środków europejskich wyniosły ogółem 55 250,90 tys. zł i stanowiły 77,7% planu po zmianach i 114,6% kwoty przyjętej w ustawie budżetowej. Z budżetu środków europejskich - na które przeznaczono ogółem 71 087,8 tys. zł - finansowano głównie projekty realizowane w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich 2007 – 2013, Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa Dolnośląskiego na lata 2007-2013, Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2007-2013.

Największe kwotowo wydatki poniesiono w dziale 010-Rolnictwo i Łowiectwo, w ramach, którego wydatkowano ogółem 42 552,7 tys. zł, co stanowiło 77,0% wykonanych wydatków budżetu środków europejskich ogółem. Pozostałą kwotę wydatkowano w dziale 754 – Bezpieczeństwo Publiczne i ochrona przeciwpożarowe (12 677,7 tys. zł) i w dziale 750- Administracja publiczna (20,5 tys. zł).

Blokada objęto kwotę 15 784, 5 tys. zł, w tym m.in. w Wojewódzkiej Inspekcji Geodezyjnej i Kartograficznej ze względu na: trudności przy rozstrzygnięciu przetargów na wykonawcę prac zakresu zagospodarowania poscaleniowego, uzyskanie w wyniku rozstrzygniętego przetargu niższych od zaplanowanych kosztów wykonania prac projektowych, unieważnienie przetargu na wykonawcę prac z zakresu zagospodarowania poscaleniowego z uwagi na zbyt wysokie ceny ofertowe, niewykonanie pełnego zakresu prac z zagospodarowania poscaleniowego oraz w 10 569, 9 tys. zł. W Wydziale Nieruchomości i Rolnictwa DUW. Mniejsze wykorzystanie przyznanych środków dotyczyło przede wszystkim dużych oszczędności przetargowych na wybór wykonawców robót budowlano-montażowych dla 7 zadań. Ponadto niższe niż planowano były koszty wykupu gruntów i odszkodowań, ustalone przez rzeczoznawcę majątkowego w oparciu o aktualną sytuację na rynku nieruchomości. Dodatkowo trudności w wykonaniu robót na zadaniu „Tarnawka – odbudowa koryta potoku gm. Żarów” (opady występujące w czerwcu i lipcu br., trudne warunki geologiczno-inżynierskie, trudności z udostępnieniem placu budowy w związku z występowaniem upraw objętych programem rolnośrodowiskowym) spowodowały opóźnienie w realizacji zaplanowanych prac, a tym samym niewykorzystanie wszystkich środków przewidzianych w bieżącym roku na realizację tego zadania.

Niskie wykonanie wydatków stwierdzono w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich 2007–2013 – działania „Poprawianie i rozwijanie infrastruktury związanej z rozwojem i dostosowywaniem rolnictwa i leśnictwa poprzez gospodarowanie rolniczymi zasobami wodnymi” oraz „Poprawianie i rozwijanie infrastruktury związanej z rozwojem i dostosowywaniem rolnictwa i leśnictwa przez scalanie gruntów”. Z zaplanowanej kwoty ogółem 40 985,0 tys. zł wydatkowano 25 161,9 tys. zł, tj. 61,4%. Wykonanie przedmiotowych wydatków było w 2012 r. niższe niż w roku poprzedzającym o 19,6% tj. o 6 124,8 tys. zł.

W ramach działania „Poprawianie i rozwijanie infrastruktury związanej z rozwojem i dostosowywaniem rolnictwa i leśnictwa poprzez gospodarowanie rolniczymi zasobami wodnymi” wydatkowano (rozdział 01008 § 2117) 18 282,6 tys. zł, co stanowiło 63,3% zaplanowanej kwoty wydatków (plan w tym zakresie nie ulegał zmianom), w ramach działania „Poprawianie i rozwijanie infrastruktury związanej z rozwojem i dostosowywaniem rolnictwa i leśnictwa poprzez scalanie gruntów ” (rozdział 01005 § 6517) wydatkowano 6 898,3 tys. zł, co stanowiło 100% zaplanowanej kwoty wydatków w ramach działania.

Do realizacji w 2012 r. (z wyłączeniem wydatków na realizację wspólnej polityki rolnej) złożono zlecenia płatności na kwotę 30 088,9 tys. zł, która obejmowała środki na:

1. Projekt „System Ostrzegania, Alarmowania i Informowania Województwa Dolnośląskiego” realizowany przez DUW w ramach RPO dla województwa dolnośląskiego na lata 2007-2013 – kwota 20,4 tys. zł. Środki zaplanowane Dz. 750 rozdz. 75011 § 6207 w kwocie 20,5 tys. zł; realizacja planu 100%.
2. Projekt „Bezpieczny Dolny Śląsk – budowa mobilnego systemu monitoringu i usuwania zagrożeń środowiska” realizowany przez Komendę Wojewódzką Państwowej Straży Pożarnej we Wrocławiu w ramach RPO dla województwa dolnośląskiego na lata 2007-2013 – kwota 11 366, 1 tys. zł. Środki zaplanowane Dz. 754 rozdz. 75410 § 4397, § 4307, § 6067 w kwocie 11 379,9 tys. zł, realizacja planu 99,9%.
3. Modernizację Wrocławskiego Węzła Wodnego – Przebudowa systemu ochrony przeciwpowodziowej m. Wrocławia (etap I) przez w Dolnośląski Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych we Wrocławiu w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2007-2013 – kwota 17 390,8 tys. zł. Środki zaplanowane Dz. 010 rozdz. 01078 § 6207 w kwocie 17 390,8 tys. zł realizacja planu 100%.

4. Projekt „Wsparcie techniczne ratownictwa ekologicznego i chemicznego” realizowany przez KW PSP we Wrocławiu w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2007-2013 – kwota 1 311,6 tys. zł. Środki zaplanowane Dz. 754 rozdz. 75410 § 6067 w kwocie 1.311,6 tys. zł realizacja planu 100%.

Na zadania z zakresu Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich 2007-2013 złożono zlecenia płatności na kwotę 25 214,7 tys. zł, która obejmowała scalanie gruntów – 6 879,3 tys. zł i gospodarowanie rolniczymi zasobami wodnymi – 18 335,4 tys. zł.

W związku z realizowanymi projektami, na podstawie art. 188 ust 2 a.f. Wojewoda Dolnośląski wyraził zgodę na realizację płatności do wysokości kwot wynikających ze stosownych decyzji Ministra Finansów (w zakresie realizacji programów pn. System Osirzegania, Alarmowania i Informowania Województwa Dolnośląskiego” oraz pn. „Bezpieczny Dolny Śląsk – budowa mobilnego systemu monitoringu i usuwania zagrożeń”, w ramach RPO 2007 - 2013.

(dowód: akta kontroli str. 2630-2765)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki dotyczącej planowania i realizacji wydatków budżetu środków europejskich nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie planowanie i wykonanie wydatków budżetu środków europejskich. Wydatki przeznaczone zostały na realizację zadań ujętych w planie finansowym, a dowody i zapisy księgowe potwierdzające ich dokonanie były kompletne i rzetelne.

4 Roczne sprawozdania budżetowe oraz kwartalne sprawozdania w zakresie operacji finansowych

4.1. Mechanizmy zapewniające kontrolę prawidłowości sporządzania sprawozdań

Opis stanu
faktycznego

Dysponent części nr 85/02 zarządzeniem nr 214 z dnia 20 lipca 2010 r. ustanowił procedury kontroli zarządczej, w tym kontroli prawidłowości sporządzania sprawozdań budżetowych przez podległych dysponentów (w tym przez Dyrektora Generalnego DUW pełniącego funkcję dysponenta III stopnia).

Określając ryzyka (zagrożenia) sporządzania sprawozdań finansowych, wskazano na ryzyko niewłaściwej prezentacji sprawozdań, w następstwie braku bieżącej szczegółowej analizy zapisów księgowych. Przyjęte dla oceny ryzyka cele i zadania sformułowane zostały w Regulaminie DUW. Przyjęta istotność ryzyk dla zadań zawierała się w przedziale od akceptowalnego od umiarkowanego, przy braku identyfikacji poważnych i katastrofalnych skutków wystąpienia zidentyfikowanych ryzyk. Samoocena systemu kontroli zarządczej dokonana została poprzez udzielenie przez kierowników poszczególnych komórek organizacyjnych Urzędu na piśmie odpowiedzi (tak, raczej tak, raczej nie, nie, nie dotyczy) na zamknięte pytania ujęte w formularzu „Ocena kontroli zarządczej w komórce organizacyjnej Dolnośląskiego.

W ocenie Najwyższej Izby Kontroli zapewniały one prawidłowe i rzetelne sporządzenie sprawozdań rocznych.

(dowód: akta kontroli str. 1137-1145)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki dotyczącej skuteczności procedur kontroli prawidłowości sporządzania sprawozdań budżetowych nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie ustanowione procedury kontroli zarządczej, w tym dotyczące kontroli prawidłowości sporządzania sprawozdań budżetowych.

4.2. Prawidłowość i rzetelność rocznych sprawozdań budżetowych oraz kwartalnych sprawozdań w zakresie operacji finansowych

Opis stanu faktycznego

Badaniem objęto prawidłowość sporządzenia sprawozdań łącznych oraz jednostkowych, rocznych sprawozdań budżetowych za rok 2012 Dyrektora Generalnego DUW, jako dysponenta trzeciego stopnia:

- z wykonania planu dochodów budżetowych (Rb-27),
- z wykonania planu wydatków budżetu państwa (Rb-28),
- o stanie środków na rachunkach bankowych państwowych jednostek budżetowych (Rb - 23),
- z wykonania planu wydatków budżetu państwa w zakresie programów realizowanych ze środków pochodzących z budżetu UE oraz niepodlegających zwrotowi środków z pomocy udzielanej przez państwa członkowskie EFTA, z wyłączeniem wydatków na Wspólną Politykę Rolną (Rb-Programy),

a także

- sprawozdanie budżetu środków europejskich z wykonania wydatków (Rb-28 UE),
- sprawozdania finansowe za IV kwartał 2012 r. o stanie:
 - a) należności oraz wybranych aktywów finansowych (Rb-N),
 - b) zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji (Rb-Z).

Sprawozdania zostały sporządzone w terminach określonych w rozporządzeniach Ministra Finansów z dnia: 3 lutego 2010 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej²⁷ i 4 marca 2010 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych²⁸.

(dowód: akta kontroli str. 1137-1145)

Sprawozdania te przekazują prawdziwy obraz dochodów, wydatków a także należności i zobowiązań w 2012 r. Zostały sporządzone rzetelnie i prawidłowo pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym, a kwoty wykazane w sprawozdaniach były zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej. Wykazane w sprawozdaniu rocznym Rb-23 dochody wykonane i przekazane na rachunek bieżący budżetu państwa wyniosły 15 934,0 tys. zł i były zgodne z kwotą wykazaną w sprawozdaniu Rb-27. Wydatki wykazane zostały w kwocie 63 732,0 tys. zł były równe kwocie ujętej w sprawozdaniu Rb-28. Wykazany w sprawozdaniu Rb-23 zerowy stan środków na rachunku bieżącym został potwierdzony przez Oddział Okręgowy NBP we Wrocławiu w dniu 4 lutego 2013 r.

(dowód: akta kontroli str. 1137-1145)

Przedstawiona w rocznym sprawozdaniu Rb-27 (jednostkowym DUW) kwota dochodów wykonanych była zgodna z ewidencją księgową, tj. z zapisami na koncie 130 Rachunek dochodów budżetowych i wynosiła 15 933,6 tys. zł. Analityczna ewidencja zrealizowanych dochodów budżetowych, prowadzona w systemie finansowo-księgowym do konta 130, uwzględniała podziałki klasyfikacji budżetowej (dział, rozdział, paragraf).

(dowód: akta kontroli str. 13-18, 1137-1145)

Kwota wydatków ogółem za 2012 r. wykazana w rocznym sprawozdaniu Rb-28 (jednostkowym DUW) wyniosła 63 731,8 tys. zł i była zgodna z zapisami na koncie 130 po stronie Ma i kwotą środków otrzymanych w 2012 r. z Ministerstwa Finansów. Analityczna ewidencja zrealizowanych wydatków budżetowych, prowadzona do konta 130, uwzględniała podziałki klasyfikacji budżetowej (dział, rozdział, paragraf).

Kwoty wydatków wykazane w rocznym sprawozdaniu Rb-28 Programy były zgodne z odpowiednimi wydatkami ujętymi w sprawozdaniu Rb-28 w zakresie współfinansowania

²⁷ Dz. U. Nr 20, poz. 103.

²⁸ Dz. U. Nr 43, poz. 247 ze zm.

krajowego oraz współfinansowania z budżetu Unii Europejskiej czasowo finansowanymi w ramach budżetu państwa.

Kwota należności ogółem wykazana w sprawozdaniu Rb-N za IV kwartał 2012 r. wyniosła 2 913,8 tys. zł i wynikała z ewidencji na kontach analitycznych do konta 240.

(dowód: akta kontroli str. 1097-1100, 1137-1145)

W Dolnośląskim Urzędzie Wojewódzkim nie wystąpiły zobowiązania wymagalne oraz zobowiązania z tytułu papierów wartościowych, zaciągniętych kredytów i pożyczek oraz przyjętych depozytów, podlegające wykazaniu w kwartalnym sprawozdaniu Rb-Z.

(dowód: akta kontroli, str. 1085-1092)

Do okresów sprawozdawczych roku 2012 miały zastosowanie przepisy rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 28 grudnia 2011 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej w układzie zadaniowym²⁹. Zgodnie z założeniami przyjętymi do kontroli wykonania budżetu państwa w 2012 r. badanie rocznego sprawozdania z wykonania wydatków budżetu państwa oraz budżetu środków europejskich w układzie zadaniowym (Rb-BZ1) zostało ograniczone do sprawdzenia zgodności kwot wydatków ujętych w tych sprawozdaniach z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej oraz terminowości ich sporządzania. Stwierdzono, że kwoty wydatków wykazane w rocznym sprawozdaniu z wykonania wydatków budżetu państwa oraz budżetu środków europejskich w układzie zadaniowym (Rb BZ1) były zgodne z zapisami po stronie Ct konta 990 Plan finansowy wydatków budżetowych w układzie zadaniowym. Sprawozdanie zostało sporządzone w terminie określonym w ww. rozporządzeniu.

(dowód: akta kontroli str.1102-1130)

Również łączne sprawozdania roczne przekazują prawdziwy obraz dochodów, wydatków a także należności i zobowiązań w 2012 r. Zostały sporządzone rzetelnie i prawidłowo pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym, a kwoty wykazane w sprawozdaniach były zgodne z danymi wynikającymi z sumy sprawozdań jednostkowych.

Wykazane w sprawozdaniu rocznym Rb-23 dochody wykonane i przekazane na rachunek bieżący budżetu państwa wyniosły 219 866 tys. zł i były zgodne z kwotą wykazaną w sprawozdaniu Rb-27. Wydatki wykazane zostały w kwocie 2 005 892 tys. zł i były równe kwocie ujętej w sprawozdaniu Rb-28. Wykazany w sprawozdaniu Rb-23 zerowy stan środków na rachunku bieżącym został potwierdzony przez Oddział Okręgowy NBP w Warszawie w dniu 18 lutego 2013 r.

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki dotyczącej rocznych sprawozdań łącznych i jednostkowych DUW nie stwierdzono nieprawidłowości, z wyjątkiem sprawozdań kwartalnych Rb-N o stanie należności oraz wybranych aktywów jednostki budżetowej. Jak już wcześniej wspomniano w sprawozdaniach za I, II i III kwartał 2012 r. nie ujęto należności wymagalnej od stycznia 2012 r. w kwocie 1 690,4 tys. zł.

(dowód: akta kontroli str. 1093-1101,1137-1158, 1202-1213)

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli opiniuje pozytywnie, mimo stwierdzonej nieprawidłowości, roczne sprawozdania budżetowe i kwartalne sprawozdania w zakresie operacji finansowych oraz pozytywnie zgodność kwot wydatków ujętych w sprawozdaniach z wykonania wydatków budżetu państwa oraz budżetu środków europejskich w układzie zadaniowym z ewidencją księgową.

5. Księgi rachunkowe

Opis stanu
faktycznego

Dolnośląski Urząd Wojewódzki posiadał opracowane i zatwierdzone do stosowania procedury kontroli finansowo-księgowej dokumentów. Zatwierdzanie zapisów księgowych odbywało się na bieżąco. Dokumentacja zasad rachunkowości spełniała wymagania określone w art. 10 ust. 1 *u.o.r.* Określono w niej – stosownie do standardów rachunkowości stanowiska i

²⁹ Dz. U. Nr 298, poz. 1766

zakresy obowiązków osób odpowiedzialnych za wykonywanie poszczególnych czynności w ramach systemu rachunkowości, w tym kontroli funkcjonalnej.

W DUW w 2012 r. funkcjonował, zatwierdzony do stosowania przez Dyrektora Generalnego DUW system księgowości komputerowej QNT 6.60 QUORUM edycja 2012 wydanie 3. Zasady ochrony danych, w tym metody zabezpieczenia dostępu do danych oraz systemu ich przetwarzania określone zostały w dokumentacji opisującej przyjęte zasady rachunkowości. System księgowości komputerowej spełniał wymagania określone w ustawie o rachunkowości, tj. zapewniał:

- ciągłość numeracji zapisów w dzienniku (lub dziennikach częściowych) oraz ustalenie osoby odpowiedzialnej za treść zapisu (art. 14 ust. 4 *u.o.r.*),
- kontrolę kompletności i poprawności zapisów, w tym poprawności sekwencji dat: operacji gospodarczej, dowodu i zapisu księgowego (art. 23 ust. 3 i 4 pkt 3 *u.o.r.*),
- trwałość zapisów i brak możliwości ich modyfikacji (art. 23 ust. 1 *u.o.r.*).

(dowód: akta kontroli, str. 2773-3002, 3437-3441, 3455-3459)

Badanie przeprowadzono w DUW w zakresie poprawności formalnej dowodów i zapisów księgowych (testy kontroli) oraz wiarygodności zapisów księgowych pod kątem prawidłowości wartości transakcji (zgodność z fakturą oraz zgodność faktury z umową, zamówieniem), okresu księgowania, ujęcia na kontach syntetycznych i analitycznych (a w konsekwencji ujęcia w sprawozdaniach budżetowych). Próbę do badania wyznaczono ze zbioru dowodów ujęcia w sprawozdaniach budżetowych). Próbę do badania wyznaczono ze zbioru dowodów księgowych będących fakturami lub dokumentami równoważnymi faktur i stanowiących podstawę płatności w 2012 r. oraz odpowiadających tym dokumentom zapisów księgowych. W celu wyznaczenia tego zbioru dokonano analizy, przedstawionych do kontroli w formie elektronicznej, wszystkich pozycji operacji księgowych wykazanych w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2012 r. (wg daty księgowania) na koncie 130 - subkonto wydatków. Spośród ww. pozycji operacji wyeliminowano zapisy:

- dotyczące wynagrodzeń osobowych i ich pochodnych - ze względu na niskie ryzyko wystąpienia nieprawidłowości,
- będące poleceniami przelewu i stanowiącymi wyciągi bankowe - jako zapisy wtórne do zapisów obrazujących faktury i dokumenty im równoważne,
- dotyczące transakcji o niewielkiej wartości (poniżej 50 zł),

Z określonego w powyższy sposób zbioru dokonano losowania próby 122 dowodów i odpowiadających im zapisów księgowych statystyczną metodą monetarną³⁰ na kwotę 9 845,4 tys. zł. Niezależnie badaniu poddano także dowód (zapis) księgowy dobrany w sposób celowy³¹. Wydatki objęte badaniem stanowiły 15,5 % zrealizowanych wydatków w części 85/02.

W zakresie spełnienia wymogów formalnych dotyczących poprawności dowodu, kontroli bieżącej i dekretacji dowodu oraz poprawności zapisu dowodu w księgach rachunkowych kontrolą objęto próbę dowodów i odpowiadających im zapisów księgowych o wartości 9 853,1 tys. zł, z tego o wartości 9 845,4 tys. zł wylosowanych metodą statystyczną oraz o wartości 7,7 tys. zł dobrane w sposób celowy. W wyniku przeprowadzonego badania stwierdzono, że zapisy księgowe zostały sporządzone poprawnie pod względem formalnym i odpowiadały treściom dowodów księgowych.

(dowód: akta kontroli str. 3196-3203, 3204-3436)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedmiotowym zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

³⁰ Metoda statystyczna uwzględniająca prawdopodobieństwo wyboru proporcjonalnie do wartości transakcji (MUS).

³¹ Wydatek dobrany celowo na kwotę 7.675,20 zł

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie wiarygodność ksiąg rachunkowych w odniesieniu do rocznych sprawozdań budżetowych i kwartalnych sprawozdań w zakresie operacji finansowych oraz ich zgodność z zasadami rachunkowości, a także skuteczność funkcjonowania systemu rachunkowości oraz mechanizmów kontroli zarządczej dotyczących operacji finansowych i gospodarczych.

6. Działania podejmowane przez dysponenta części budżetu państwa w ramach nadzoru i kontroli

Opis stanu faktycznego

Stosownie do art. 175 ust. 1 u.f.p. na Wojewodzie Dolnośląskim spoczywał obowiązek sprawowania nadzoru i kontroli nad wykorzystaniem środków publicznych przez jednostki podległe i podporządkowane wojewodzie oraz – w myśl ust. 2 – przez jednostki samorządu terytorialnego w zakresie wykorzystania środków udzielonych na realizację zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych finansowanych z budżetu państwa. Działalność kontrolną wykonywał Oddział Kontroli Finansowej Wydziału Finansów i Budżetu DUW, który w 2012 r. przeprowadził łącznie 51 kontroli w 44 jednostkach.

Ponadto, w 2012 r. pracownicy oddziału Księgowości i Sprawozdawczości Wydziału Finansów i Budżetu DUW, przeprowadzili – u 5 dysponentów III stopnia – kontrole prawidłowości prowadzenia dokumentacji finansowo-księgowej zaangażowania planu wydatków na koncie pozabilansowym wykazywanym w sprawozdaniu Rb-28 oraz prawidłowości prowadzenia dokumentacji zaangażowania i wykonania planu wydatków budżetu środków europejskich wykazywanym w sprawozdaniu Rb-28UE w KW PSP we Wrocławiu.

We wszystkich przypadkach stwierdzonych uchybień i nieprawidłowości formułowano stosowne zalecenia, zobowiązując jednocześnie osoby odpowiedzialne za realizację zadań objętych kontrolą tj. kierowników jednostek, do złożenia informacji o działaniach podjętych w celu ich realizacji. W okresie sprawozdawczym, Wydział Finansów i Budżetu DUW nie wszczynał postępowań dyscyplinarnych i nie kierował wniosków do prokuratury o wszczęcie postępowania przygotowawczego.

(dowód: akta kontroli str. 2766-2771)

Ustalone nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki dotyczącej sprawowanego nadzoru i kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działania podejmowane przez Wojewodę Dolnośląskiego, jako dysponenta części 85/02 budżetu państwa w ramach nadzoru i kontroli.

IV. Uwagi i wnioski

Wnioski pokontrolne

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli³², wnosi o:

1. Skuteczniejszą współpracę na etapie ustalania planu dochodów z jednostkami organizacyjnymi merytorycznie odpowiedzialnymi za ich wymiar, w tym zwłaszcza dochodów pozyskiwanych w dziale 852-*Opieka Społeczna*.
2. Zintensyfikowanie działań na rzecz bezzwłocznego przekazywania decyzji i postnowień wymierzających należności z tytułu dochodów budżetowych do Biura Organizacyjno-Administracyjnego, w celu terminowego ich ujęcia w księgach rachunkowych i wykazania należności w sprawozdaniach budżetowych właściwych okresów.

³² Dz.U. z 2012 r., poz. 82.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do Dyrektora Delegatury Najwyższej Izby Kontroli we Wrocławiu.

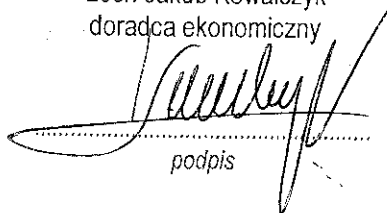
Obowiązek poinformowania
NIK o sposobie wykorzystania uwag
i wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK proszę o poinformowanie Najwyższej Izby Kontroli, w terminie 14 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosku pokontrolnego oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmniejszonego wystąpienia pokontrolnego.

Wrocław, dnia 10 kwietnia 2013 r.

Kontroler
Lech Jakub Kowalczyk
doradca ekonomiczny

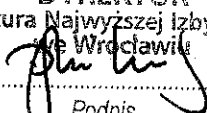

.....
podpis

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura we Wrocławiu

Dyrektor
Piotr Miklis

DYREKTOR
Delegatura Najwyższej Izby Kontroli
we Wrocławiu

.....
Podpis
Piotr Miklis